

SLOVENSKI ČEBELAR

1941

XLIV 1

Vsebina:

† Dr. Anton Korošec	1	Janšev kip	11
Za novo leto!	5	Opazovalne postaje	12
Povišana članarina	4	„Čebelarjeva“ novoletna	14
Je li mogoče izboljšati čebelno pašo	5	Društvene vesti	14
Na delo v rejskih središčih!	6	Naše podružnice	14
Čtivo za začetnike	7	Drobir	15
Kotiček za radovedneže	10		

Mali oglasi

Kupim 100 izdelanih satov za A. Z. panje. Habjan Janko, Dražgoše hiš. št. 38, p. Železniki.
Prodam okrog 25 nenaseljenih rabljenih A. Z. panjev z opremo vred. Panji so na droge, deloma tudi na zlebičje, novodobni. Nadalje prodam nekoliko zložljivih čebelnjakov, vsakega za 10 A. Z. panjev, satne omare in drugo čebelarstvo opremo in orodje, točilo itd. Oglasiti se je pri g. Pehovski, hiša Gabrenja, Rakek.

Sejni zapisniki

35. seja ožjega odbora 22. novembra 1940.
Zaradi znatne podražitve tiska in povečanja upravnih stroškov je ožji odbor sklenil zvišati članarino od 35 na 40 din. O tem bomo obvestili vse člane širšega odbora, ki naj nam sporoče svoje mnenje. Občni zbor bo moral ta sklep odbora odobriti.

Predsednik in tajnik sta intervenirala pri ravnatelju Zadruga zveze dr. Basaju in ga prosila, naj se pri Prizadu zavzame za naše društvo. Banska uprava je podprla in priporočila našo prošnjo za podporo pri kmetijskem ministru. Tisk Slov. čebelarja za leto 1941 je prevzela tiskarna Blasnik kot najcenejši ponudnik.

36. seja ožjega odbora dne 6. decembra 1940.

Odbor je vzel na znanje odgovore članov širšega odbora, ki so se skoraj vsi izjavili za zvišanje članarine. Društvo je poslalo finančnemu ministru prošnjo, naj bi letos izjemno dovolilo čebelarjem v Sloveniji 10 kg breztršarinskega sladkorja za panj in ne samo 5 kg. Čebelarstvo „Vojvodina“ nam je sporočilo, da je napravilo vlogo na finančno ministru in tudi prosilo, da naj bo sladkor denaturiran z žaganjem in peskom. Odbor je nadalje razpravljal o drevesnici na Barju in povišanju plač uslužbencem društva.

DOPISI

Iz Velikih Poljan. Že dolgo se nič ne sliši od nas, kakor da bi bili izumrli. Pa saj tudi od nas nihče ne pričakuje veselih novic.

Naša čebela mi je bila tako priljubljena, da sem rekel, da je nikoli ne zapustim, pa kakor vse kaže, me bo ona zapustila. Slabe letine se vrste druga za drugo. Kljub obilici poslov in velikih skrbi sem vedno našel toliko časa, da sem se lahko ukvarjal še z ljubljene čebelami.

Čebelarim že skoraj pol stoletja. Prišel sem z osmimi kranjci, nato sem preizkusil „dzierzónovec“, nemške panje, gerstungovce in nazadnje še AŽ panje. Prva leta sem se za čebele zelo zanimal; hodil in oglašal sem se na raznih shodih in tudi čebelarstvih tečajev sem se udeleževal. Resnici na ljubo moram priznati, da so bila vmes tudi leta, ko so mi čebele moj trud tudi lepo plačale. Saj mi je pridna živalca včasih za dolga leta napolnila vso razpoložljivo posodo. O

pričetku svetovne vojne sem imel poln čebelnjak krasnih družin. Ker sem moral v vojske in sem zapustil čebelnjak brez nadzorstva, sem ga ob vrnitvi z bojišča našel praznega in opustošenega. Dolgo časa mi potem ni bilo mogoče doseči zaželenega števila panjev, končno pa sem vendarle začel globoke čebelarstvene rane.

Čebele sem prevajal na ajdovo pašo v razne kraje, včasih z uspehom, še večkrat pa z neuspehom. Več let sem jih vozil v bližino Iga, kamor pa se več ne upam. Že večkrat se je pripetilo, da so mi kaj ukradli. Tudi lani so uzmoviči precej gospodarili po mojih panjih in razmetali satje križem krašem, nekaterih panjev celo zaprli niso. Medu niso našli dosti, saj moramo čebele preživljati večinoma s sladkorjem. Žalostno pa je, da imamo pri nakupu tega blaga toliko sitnosti in težav. Preskrbiš si

Glasilo Slovenskega čebelarskega društva v Ljubljani
Izhaja mesečno.

Številka 1

V Ljubljani 1. januarja 1941

Letnik XLIV

† *Dr. Anton Korošec*

*voditelj
slovenskega
naroda,
soustanovitelj
in krmar
Jugoslavije*

*Živ je bil
narodu voditelj,
mrtev pa mu bo
ostal simbol
pravice
in bodočnosti*

predsednik senata, minister prosvete, bivši ministrski predsednik itd., je bil rojen l. 1872. v Biserjanah pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Po dovršenih študijah na gimnazijah v Ptujju in Mariboru se je 20 let star odločil za duhovski poklic, zavedajoč se, da se le tako more ves in brez pridržkov postaviti v službo svojega naroda, ki je bil prav tedaj v velikih stiskah in vedno bolj zaničevan. Bogoslovje je obiskoval v Mariboru in bil l. 1895. posvečen v mašnika. Prvo kaplansko službo je nastopil l. 1896. na Sladki gori pri Ponikvi, od koder pa je bil že l. 1897. premeščen kot kaplan v Marenberg. Tu je ostal le dobro leto, ko je bil poklican za prefekta v dijaško semenišče v Mariboru. Kot prefekt je marljivo študiral za bogoslovni doktorat; promoviral je leta 1905. v Gradcu.

Že v tej dobi je kot pisec in urednik raznih listov uspešno zastopal interese slovenskega naroda, budil narodno zavest, zbiral ljudstvo ter ustvarjal moč in sredstva za dosego pravic svojemu narodu. Leta 1906. je bil izvoljen v avstrijski državni zbor, kjer je kmalu s svojim delom in nastopom dosegel, da je bil med zastopniki avstrijskih Jugoslovanov poleg dr. Kreka najbolj vidna politična osebnost.

V težkih časih za Jugoslovane avstrijsko-ogrske monarhije in najtežjih časih za Slovence je ustvaril veliko narodno gibanje, označeno z majsko deklaracijo, ki jo je 30. maja 1917 prebral v parlamentu na Dunaju v imenu slovenskega naroda. Že takrat ga je teptano ljudstvo postavilo sebi na čelo, z vero in upanjem, da pot za njim vodi v svobodo.

Skozi vse tesni in nevarnosti je srečno pripeljal slovenski brod do cilja in zavzel že v začetku v novi državi vodilno mesto in ga, tako moremo mirno trditi, obdržal do svoje smrti.

V novi domovini so mu bila zaupana važna državniška mesta, saj je bil po večkrat minister v posameznih resorih, bil je ministrski predsednik v težkih in dvomljivih časih, bil je zadnji predsednik senata itd.; za delo je žel priznanje in prejel mnogo domačih in tujih visokih odlikovanj. Pred letom dni mu je podelila univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani v znak priznanja najvišje akademsko odlikovanje in si-

cer častni doktorat iz področja pravnih ved. Neizprosna smrt je preprečila, da se dr. Korošec ni mogel ponašati tudi s častnim članstvom Akademije znanosti in umetnosti za zasluge, ki si jih je pridobil za to narodno ustanovo. Umril je kot častni član mestne občine ljubljanske in skoro vseh ostalih slovenskih občin. Njegova pot je vodila čez trdo delo navzgor v slavo in čast.

Delal je in gradil, trpel in ustvarjal, premagoval ovire in hitel od uspeha do uspeha — ne zase, za svoj narod. Zvest je bil narodu in državi tako na vodilnih mestih kot v nezaželenem mirovanju. Kloniti ni znal, obupati ni mogel, ker je veroval in zaupal v pravičnega Boga, moč slovenskega naroda in v svoje delo. Za vse je skrbel, za vse je mislil in za vse imel polno razumevanje.

In v tem velikem delu, ko je domovina, zlasti pa naš slovenski narod tako otroško zaupal v njegovo vodstvo in moč, prav v tem velikem času se je zaprla knjiga pokojnikovih dejanj, dne 14. decembra ga je Vsemogočni poklical k sebi, da mu tudi On izroči priznanje in večno plačilo za življenjske zasluge.

Slovenskemu narodu je srce zastalo, slovensko ljudstvo je onemelo, ko je krmar padel.

Čebelarji smo člani naroda, ki se je zbiral skozi desetletja okoli dr. Korošca, ki je pri svojem političnem delu pravilno razumel gospodarske težnje ljudstva ter bil vedno pripravljen s svojim vplivom doseči ugodnosti tudi tam, kamor sicer ni segala njegova resorna oblast. Skozi desetletja so se obračali tudi čebelarji v čebelarskih zadevah do dr. Korošca, ki te skoro najmanjše kmetijske panoge ni omalovaževal, pač pa ji priznal pripadajoče mesto v narodnem gospodarstvu in jo vedno po svojih močeh podprl. Zato je prav, da se tudi kot čebelarji v globoki hvaležnosti klanjamo spominu moža, ki je vse svoje sposobnosti, vse svoje moči in sredstva posvetil narodu, da bi mu olajšal življenje, ustvaril blagostanje in lepšo bodočnost.

Vzor delavca za pravico in trajni narodov blagor naj uživa mir v Bogu, med nami bo neizbrisen njegov spomin.

Nesmrtnemu dr. Antonu Korošču večna slava!

Za novo leto!

Joža Okorn — Škofja Loka.

Stari pregovor, da so leta, v katerih pade spomladanski Šmaren v veliki teden, huda, se je uresničil. Za nami je leto polno skrbi in težav, vendar smo ga vkljub vsemu, hvala Bogu, preživeli v miru. Lani smo doživeli tako slabo čebelarstvo letino, kakršne ne pomnijo niti najstarejši čebelarji. Toda kar je bilo, je minulo. Skrbeti moramo, da bomo prejete udarce omilili in storili vse, da preostale plemenjake ne le ohranimo pri življenju, temveč da bodo tudi pravočasno razviti s pridom lahko izkoristili že prvo pomladansko pašo.

Vestni in skrbni čebelarji so že v jeseni poskrbeli za vse, kar je potrebno za dobro prezimovanje čebel. S težkim srcem so zmanjšali število plemenjakov, da so lahko zazimili življenja zmogljne družine. Poleg tega so morali seči globoko v žep, da so jih lahko založili z zadostno zimsko hrano. To so zares pravi čebelarji, ki se ne ustrašijo ne truda ne žrtev.

Mnogo je pa takih, ki so čebele enostavno prepustili nemili usodi. V teh čebeljakih bo, če se to že ni zgodilo, neusmiljeno gospodarila smrt. Poznavalci razmer napovedujejo, da bo letošnjo zimo samo v Sloveniji pomrlo od lakote mnogo tisoč panjev. To je žalostna resnica, ki nam priča, da se pri nas ukvarja s čebelarstvom precej ljudi, ki niso za to poklicani. Ti poznajo čebelo le takrat, kadar je treba jemati, pozabijo pa nanjo, ko je treba dajati. Njihovo brezsrčnost težko občuti nedolžna žival in narodno gospodarstvo. Resničen je pregovor, da je največja nesreča za deželo, če so pri vsaki hiši čebele!

Hud je udarec, ki je lani zadel naše čebelarstvo in z njim naše narodno gospodarstvo. Te rane se dolgo ne bodo zacelile. Ima pa tudi svojo dobro plat. Čebelarstvo vrste se bodo močno razredčile. Čebele bodo ohranili samo oni, ki zanje resnično skrbе, vsi drugi bodo pa odpadli. Zrnje se bo ločilo od plev! Marsikdo se bo čutil s tem prizadetega, pa nič ne de. Kdor ni čebelar z dušo in srcem, naj pusti čebele pri miru, ker bo s tem največ koristil narodovi skupnosti in gospodarstvu. Čebelarji naj leti, ki ima do tega veselje in poklic, ter tudi v slabih časih stori vse, da si ohrani čebele. Čebelar mora biti čebelam dober oče, ki je pripravljen žrtvovati zanje vse, ter se, če je treba, tudi marsičemu odpovedati. Za zgled naj nam bodo stari čebelarji!

Naj navedem samo en resničen primer, ko je čebelar v sili prodal celo vola od para, da je lahko kupil sladkor za čebele. Pa mu ni bilo nikdar žal, saj so mu čebele kmalu obilo poplačale njegovo žrtev.

Tudi mi ne bomo vrgli pušk v koruzo! V mnogih krajih že deset let ni bilo dobre letine, pa čebelarji le še niso obupali. Res je, v težkih razmerah živimo. Redko so posejani čebelarji, ki bi imeli kaj več pod palcem. Pretežna večina le s trudom preživlja sebe in svojce, a ne obupava, ker se zaveda, da za dežjem mora sonce priti, ter da morajo slabim letinam slediti boljše.

Tarnanje tudi nič ne pomaga, saj napravi človeka samo malodušnega. Zato pustimo vse to ob strani in mislimo samo, kako bomo čebele preživeli do prve pomladanske paše. Mnogo je čebelarjev, katerih plemenjaki so prav za silo preskrbljeni s hrano, tako da se bodo komaj pretolkli skozi najhujši del zime. In potem? Če ne bodo pravočasno dobili živeža, bodo pomrle od lakote.

Nedavno sem govoril z naprednim čebelarjem, ki je zazimil okrog 80 panjev. Vprašal sem ga, kako je oskrbel čebele za zimo in koliko jim je dal. Odgovoril mi je, da je nekaj panjev združil, krmil pa doslej še ni skoraj nič. Po njegovem mnenju imajo čebele dovolj do marca meseca. Na vprašanje, kaj misli storiti, mi je pričel tožiti, kako hudi časi so, kako je trda za denar, kako slaba letina je bila itd. Ko sem ga opozoril, da vsi okušamo te dobrote ter da naj vendar trezno preudari, da so njegovi plemenjaki vredni najmanj 40.000 dinarjev, da jih ne sme pustiti propasti ter da naj se pravočasno preskrbi s sladkorjem, ker ne vemo, ali ga bomo spomladi, ko ga bomo potrebovali, lahko dobili, mi je obljubil, da se bo ravnal po nasvetu in pripomnil: „V vsem našem okraju je jeseni, v zadostni meri nakrmilo čebele samo nekaj čebelarjev.“

To je porazna ugotovitev. Človek se nehote vpraša, kaj neki delajo nekatere podružnice. Saj so bile vendar za to ustanovljene, da skrbе za napredek čebelarstva v svojem okolišju. Spomnite se svoje naloge in vzdramite se vsaj ob dvanajsti uri. Čebelarjem, ki nimajo denarja za nakup sladkorja, ga preskrbite na ta ali oni način, da bodo lahko kupili sladkor. V krajih, kjer bo letošnjo zimo pomrlo mnogo panjev od lakote, bodo tega sokrvice tudi pristojne čebelarke podružnice. Smili naj se vam nedolžna in pridna žival! Skušajte jo rešiti,

če se le da! Čebelarji pa, ki so pravočasno in skrbno založili svoje družine z vsem potrebnim, težko pričakujejo sončnega toplega dne, ko jih bodo njihove ljubljenske spomladi prvikrat pozdravile. Huda zima jim ne dela skrbi, nasprotno, uverjeni so, da bodo letos obilno poplačane vse njihove žrtve.

V novo leto stopamo z upanjem na boljše čase in dobro čebelarstvo letino. Bog nam daj mirno, zdravo in medeno leto!

Povišana članarina

Peternel Henrik — Sp. Hudinja.

Ko se je izvedelo, da bo za leto 1941. članarina zvišana na 40 dinarjev, mi je neki gospod izmed inteligence rekel: za čeb. društvo je ta povečanje brez pomena, ker se bo število članov močno znižalo.

Ne spuščam se v prerokovanja, za koliko bi utegnilo število društvenih članov pasti, pribijem pa, da bi bilo to le v škodo našemu čebelarstvu, ne pa v škodo društvu. Dovoljeno naj mi bo, da mnenje nekoliko podprem s sledečimi izvajanj.

Čebelarji, ki tako radi trdijo, da nimajo kaj prida koristi od čeb. društva, so pač še mladi čebelarji, tudi če se že lahko ponašajo s precej častitljivo starostjo. Koliko pomeni za nas društvo, je treba vprašati pač take čebelarje, ki so čebelarili že takrat, ko ga še ni bilo.

Danes ne znajo čebelarji pravilno ceniti pomena delovanja društva. Ko ga še ni bilo, ni bilo nobenega pouka, ne predavanj, ne društvenega glasila. Ako smo hoteli dobiti kak čebelarški nasvet, smo morali povpraševati, kje je kak dober čebelar. Ko smo zvedeli zanj, smo morali vzeti dolgo pot pod noge, in nazadnje se nam je kaj rado primerilo, da ga nismo našli doma. Ako pa nam je bila sreča mila in smo ga dobili, smo bili v dvomih, kako nas bo sprejel. Le redki so bili čebelarji, ki so začetniku radi odprli knjigo svojih izkušenj. In če so nam kaj povedali o svojem čebelarstvu, so to napravili pogostokrat tako, da ni začetnik vsega razumel, vprašati pa se je sramoval, da ne bi izdal svoje nevednosti.

Kako pa je sedaj? Podružnica enostavno prosi za praktično predavanje, pa ji društvo pošlje strokovnjaka, ki zna v poljudnih besedah povedati vse, kar želijo čebelarji vedeti o naprednem čebelarstvu. Pa ne samo z besedo, tudi praktično pokaže predavatelj, kako moramo opravljati važnejša dela v čebelnjaku. Koliko nepotreb-

nih in brezplodnih poizkusov, ki smo jih delali, ko še ni bilo društva, sedaj odpade! A ne samo to, društvo je izdalo „Praktičnega čebelarja“, knjigo iz katere se vsak lahko v dolgih zimskih večerih izobrazí za majhen denar, da postane dober čebelar. Tudi dobiva vsak član društva društveno glasilo „Slovenski Čebelar“, iz katerega se lahko pouči o vsem, kar se tiče sedanjega znanja o čebelarstvu in lahko zasleduje tudi razvoj čebelarstva v ostalem svetu. V društvenem glasilu dobi tudi odgovor na vsa vprašanja, ki ga zanimajo, samo da jih pošlje uredništvu.

Čebelarstvo društvo je ustanovilo tudi svojo Čebelarino. Tu dobi čebelar za zmerno ceno samo resnične dobre potrebščine, ki jih potrebuje za svoj obrat. Koliko nevsčernih potov mu je s tem prihranjeno, in čebelarjem ni treba begati po mestu od trgovine do trgovine in slišati vedno iste besede: „Žal, da vam ne moremo postreči, tega nimamo“. Od mnogo čebelarjev, ki nimajo kupcev za svoje pridelke, jih prevzema Čebelarna za gotov denar. Dobroto, da imamo Čebelarino, ne znajo ceniti samo tisti, ki se je ob potrebi ne poslužujejo. Žal, da je še nekaj takih članov.

Delo društva pri zatiranju kužnih bolezní čebel pa je sploh nemogoče dovolj visoko oceniti. Kako je bilo v tem pogledu, ko še ni bilo društva? Ako so komu iz neznanega vzroka ginevale družine druga za drugo, ni izvedel drugega kot to, da čebele ne storijo vsakomur — odpravilo se ga je s praznoverjem. Zasluga društva je, da more danes vsak čebelariti z uspehom, ako pa ni uspeha, poskrbi društvo, da se doženejo vzroki neuspehov in odpravi zlo, ki uničuje čebelarstvo.

Na vprašanje, koliko bi bilo v naši banovini še panjev, ako ne bi društvo leto za letom preskrbovalo čebelarjem cenene sladkorja, je težko odgovoriti. Vendar menim, da ni daleč od resnice, ako trdim, da bi jih bilo še komaj tretjina. Ravno glede sladkorja delajo člani društvu veliko krivico. Pritožujejo se, da ga dobe prepozno in da je vedno bolj nesnažen. Ne upoštevajo, da ne odločuje društvo, s čim naj bo sladkor denaturiran in kdaj ter s kakšno naglícó ga odpošlje tovarna. Kdor se hoče prepričati, s kakimi težavami se bori društvo pri preskrbi sladkorja, naj le povpraša pri društvu. Tam bo dobil vse dokaze, da se bo lahko prepričal, da društvo stori vse, kar je mogoče. Vsekakor je obsodbe vredno, da govorijo proti društvu čebelarji,

ki nimajo niti pojma, s kakimi težavami pridemo do sladkorja za krmljenje čebel.

Sedaj pa še nekoliko o denarni plati. Vse se je v teku lanskega leta podražilo za vsaj 50%; kar je stalo pred letom dni 10 dinarjev, stane sedaj najmanj 15 dinarjev. Kako moremo tedaj zahtevati, da bi ostala članarina enaka lanski? Podražil se je papir in tisk, plače so se morale draginji primerno zvišati, kako naj tedaj društvo izhaja s članarino v lanski višini? Odbor bi bil resnično hvaležen članom, ki bi mu znali svetovati, kako naj postopa, da bi mogel za nezvišano članarino nuditi članom vse to, kar sem zgoraj navedel.

Kadar se gre za kak večji izdatek v čebelarске namene, ga člani kaj radi naprtijo osrednjemu društvu. Društvo naj dá za to in ono. Prav, saj da rado, ko vidi toliko potreb. A kje naj društvo vzame sredstva? Podpora ne dobi več tako lahko kot prej, ker je naval za podpore iz državne in banovinske blagajne postal že neznosen. Tega bi se morali člani zavedati in smatrati za svojo sveto dolžnost, da priskočijo društvu na pomoč in mu pomagajo prebroditi sedanje težke čase.

Ali je povišanje članarine od 35 na 40 dinarjev sploh v skladu s splošnim povišanjem cen? Če bi se hotelo članarino zvišati v pravilnem razmerju s podražitvijo drugih reči, bi morala znašati vsaj 50 dinarjev. Toda, ker se društvo zaveda, da člani tlači slaba lanska letina in splošna draginja, je predlagalo le malenkostno povišanje članarine.

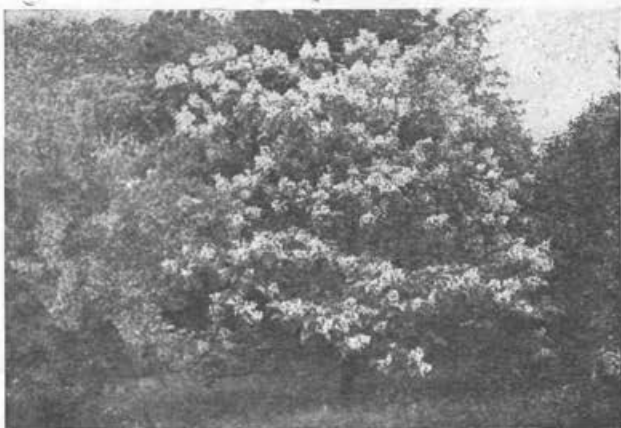
Vsak član naj se zato zaveda, da mora ravno sedaj priskočiti društvu na pomoč s tem, da bo brez ugovorov plačal predlagano članarino. S tem bo obenem tudi na najbolj primeren način pokazal, da ve ceniti veliko vrednost osrednjega društva in njegovega delovanja.

Je li mogoče izboljšati čebelno pašo?

P. Močnik.

(Dalje.)

Katalpa. Lepa je v zgodnji pomladi magdolija z velikimi, krasnimi cveti, očarljive so akacije, ko se šibijo njih veje pod težo belih cvetov, kot pozimi v snegu! Nič manj krasna ni katalpa, ko cvete! Zato ni hvaležnejšega drevesa za parke in drevorede kot je katalpa. Nas čebelarje pa veseli še to, da cveti dobro medijo in jih čebele pridno obletavajo. Na zemljo ne stavi

Katalpa I. celo drevo.

Fot.: Pahor

nobenih zahtev, saj uspeva tako v ilovnati kot v peščeni zemlji. V hudih zimah včasih tudi pozebe, posebno mlada drevesa. Minulo hudo zimo ni posebno nobeno drevo v mariborskih parkih in ne v drevoredu. Ako bomo sadili drevesa na proste, sončne lege, kjer odganjki dobro olesenijo, se nam ni bati škode. Sicer pa tudi nič ne stori, če odmrzne kaka veja ali deblo, ker ponovno odžene iz debla ali iz korenin. Seveda mine kako leto, preden se dobro popravi in ponovno cvete. Katalpa je več vrst: *Catalpa bignonioides* (tudi *syringifolia*). Doma je v Karolini in Floridi, doseže višino 5–8 m, cvete belo in rdeče z rumenimi črtami julija.

Catalpa speciosa iz Severne Amerike; srednje visoko drevo, z belimi ali svetlorumenkastimi cveti konec maja.

Catalpa ovata (Kaempferi) iz Japonske, ima rdeče vejice, cveti pa so rumeni z rjavordečimi pikami; cvete junija. Zadnji 2 vrsti sta najbolj odporni proti mrazu.

Catalpa Bungei iz Kitajske, ki ostane nizka (1–2 m) in ima bele, rdeče pikaste cvete v juniju-juliju.

Tudi brez cvetov so katalpe zaradi velikih listov prikupne. Plodovi so kakor višnje smotke viržinke, na jesen zeleni, pozimi pa porjave.

Drevo raste hitro in tudi kmalu cvete. Ker prav dobro medijo, ni prav, da katalpe več ne sadimo, zlasti pri železniških postajah, kjer so se kar pojavili topoli. Na žel. postaji v Rušah n. pr. je pred leti nek razumen čebelar posadil katalpe, letos pa so se hipoma pojavili kot konkurenti — topoli. Še dobro, da so katalpe ostale in niso bile izkopane. Sicer pa so se letos na žalost čebelarjev iz nerazumljivih razlogov po že-

lezniških postajah močno pojavili topoli. Kaj, ko bi se železniška uprava vrnila k stari uspešni praksi, da sadi ob progah le medovita drevesa?*

Božje drevo (*Ailantus glandulosa*) je posebno v Mariboru in okolici precej razširjeno. S svojimi v mladosti do 1 m dolgimi, na starejših drevesih do 40 cm, lihopernatimi listi spominja na jug. Drevo je prišlo proti koncu 18. stoletja v Francijo iz Vzhodne Azije, od tod na Dunaj, od koder se je razširilo po raznih krajih in tudi pri nas. Plodovi so podobni jesenovim in tako v gostih šophih, da je poleti od daleč videti, kot bi bili na drevesu rumenordeči cveti v šo-

Božje drevo se zadovolji z vsako zemljo in je kakor akacija primerno za saditev na slabi zemlji, po grobljah in neplodovityh prostorih. Tudi se s saditvijo boljša zemlja, ker ima drevo mnogo listja, ki jeseni odpade na zemljo, kjer strohni. Zajci ne obglodajo lubja, ker je grenko in tudi semena zavoljo tega ne marajo, dočim akaciji ne prizanesejo. Kjer lahko sadimo akacijo, tja lahko sadimo tudi božje drevo!

Gledičevka (*Gleditschia triacanthos*) je visoko, krepko drevo, ki po listih spominja na akacijo. Po vejah so trodelni trni. Cveti so sicer neznatni, zelenkastorumeni, vendar dobro medijo (junija - julija). Plodovi so do 30 cm dolgi, ploščati, viseči stroki, podobni rožičem. Drevo je doma v Sev. Ameriki. Glede zemlje ni izbirčno in je posebno primerno za puste prostore, groblje itd. Pred Frančiškansko cerkvijo v Mariboru lahko vsak čebelar vidi, da gledičevki naše podnebje gaja. Sedaj so drevesa polna „rožičev“.

Mehurni jesenovec (*Koelreutera paniculata*). Malo drevo z dvojno pernatimi listi. Cveti so drobni, rumenkasti v pokončnih do 40 cm dolgih latih. Navadno cvete konec julija ali v začetku avgusta in izborna medi Jesenovec je prišel k nam iz Kitajske. Plodovi so napihnjeni mešički, od česar je dobil ime.

Tulipovec (*Liriodendron tulipifera*) je visoko, lepo drevo, ki spominja na platano ali javor. Listi so spredaj presekanji, cveti veliki, rumenkasti, podobni tulipanovim. Cvete, ki se prikažejo junija-julija, čebele pridno obletavajo. O tem piše g. J. Meyer v 11. številki Čebelarja l. 1936. pod „Strupeno cvetje?“. Čebele, ki jih je bil g. Meyer videl v cvetu mrtve, so pomrle bržkone zavoljo tega, ker se je cvet zaprl. Tudi iz tulipana pride čebela le težko, kar sem že često opazoval. (Se nadaljuje.)

Katalpa II.

Fot.: Japelj

pih. Pozneje plodovi posive. Drevo cvete junija v pokončnih latih. Cveti so podobni cvetom divje trte. Les je lahek in krhek in ga uporabljajo za pohištvo.

Drevesa rastejo hitro in kmalu cvetijo. Dr. Alfonsus pravi, da imajo čebele od božjega drevesa v nekaterih okrajih Dunaja v juniju izvrstno pašo.

* Prav bi bilo, da na to opozorimo železniško ravnateljstvo v Ljubljani. Poleg našega društva naj bi v prvi vrsti intervenirala železn. čeb. zadruga. Ur.

Na delo v rejskih središčih!

Ur.

Banska uprava si prizadeva, da bi v Selški dolini, v Bohinju in v gorenjskem kotu (Dovje-Mojstrana) ustvarila središča za rejo čistokrvnih čebel domače pasme. Bohinjska plemenilna postaja je letos prvič delovala, ostali dve pa utegnejo začeti z obratovanjem prihodnje leto, to pa le v primeru, ako bodo tudi krajevni činiteљи storili tisto, kar se od njih

pričakuje in kar bodo končno tudi morali storiti, če bodo hoteli, da bodo plemenilne postaje vršile svojo nalogo.

„Življenja klic zahteva, da mati omedleva“ — pravi naš pesnik Župančič, zato tudi pri naših plemenilnih postajah ne bo šlo v začetku brez „omedlevanja“. Prebroditi bo treba marsikake težave in premagati to ali ono oviro, ki spremlja rojstvo vsake dobre stvari: nestrpnost, malodušnost, pretirane nade, dvome, jedko kritiko in kdo ve kaj še vse, toda vse to je mogoče premagati z vztrajnostjo in ljubeznijo do stvari. Vnetih delavcev nam je treba in razumnih sodelavcev, ki bodo s potrpežljivostjo zasledovali smoter, čebelarjev, ki ne bodo skušali klatiti zvezd z neba in ki ne bodo iskali zračnih slepil, marveč iskali uspehov v stvarnem delu v mejah dosegljivosti.

Temelji za plemenilne postaje v omenjenih okrožjih so položeni: banska uprava je dala na razpolago sredstva za njih ustanovitev in glavna pripravljalna dela je izvršil čebelarški strokovnjak omenjene uprave. To pa še ni zadosti, sedaj je treba izvršiti še mnogo podrobnega dela, ki pa ga posameznik ne zmore, pa naj bo še tako delaven in podjeten. Vodstvu prašilnih postaj je nemogoče vsako leto obhoditi vse čebelnjake, pregledovati panje, dajati podrobna navodila, pomagati posameznim čebelarjem pri vzreji in pravilni uporabi matic. Vsa ta bremena bodo morale prevzeti krajevne čebelarske organizacije in posamezni idealisti. Samo če se bo to zgodilo, smemo upati, da bo ta prelepa in zelo važna akcija uspela.

Dolžnost posameznih čebelarjev pa je, da domače organizacije kar se da podpirajo. Nihče naj se ne skuša izogniti delu, ki ga bo treba opraviti, vsak mora poprijeti, vsak po svojih močeh in zmožnostih. Naj se nihče

ne izgovarja, da ne zna tega in tega, da ne utegne. Vse mora delati, vsi morajo storiti svojo dolžnost do skupne zadeve — pa bo šlo kakor namazano. Za posamezne trdo-glavce se bo tudi našlo primerno zdravilo, ker ne sme biti, da bi zaradi enega ali dveh nerazsodnih in starokopitnih trmežev nastale težave uvidevnim čebelarjem.

Pri delu v rejskih okrožjih bodo morali voditi in sodelovati v prvi vrsti vsi izobraženci, pa naj bo gospod, učitelj ali kmet. Na te itak računamo v prvi vrsti. Posebno pa nas bo veselilo, če bomo videli, da bodo naša prizadevanja podpirali umni kmečki čebelarji. Pri letošnjem pregledu panjev v okrožju Dovje-Mojstrana sem se osebno seznanil z marsikaterim čebelarjem kmečkega stanu, ki sem lahko z njim kramljal o najtežjih čebelarskih problemih. Naletel sem na domačije, kjer je vzorno čebelarstvo že skoraj sto let pri hiši in kjer vsa številna družina pomaga opravljati čebele: gospodar, gospodinja, ded in babica ter otroci. Našli smo čebelnjake, v katerih je bilo toliko popolnoma čistih sivih rodov, da mi je bilo kar toplo pri srcu od veselja. Ravno tako je tudi v Bohinju.

Koder so take razmere, ne bo težko delati, če bodo vodilni čebelarji zgrabili delo na pravem koncu in če bodo sami z dobrim zgledom znali ogreti tudi mlačneže in nezaupljivce.

Nedavno sem bral v nekem poročilu, da je bilo na plemenilni postaji v Hirschgrundu pri Mistelbachu v Nemčiji letos na prahi reci in piši 3694 matic. Vsa dela na postaji je opravil en sam človek, kar se bo marsikomu zdelo neverjetno. Pa je resnično in obenem najlepši dokaz, kaj človek zmore, če ga je odločna volja.

Naj bi našel posnemalcev tudi v naših rejskih okrožjih. Potem bomo gotovo uspeli!

ČTIVO ZA ZAČETNIKE

Januar

Fr. L.

Naš g. urednik mi je za letos poveril tale kotichek, da bi v njem podajal kaj primernega kot mesečna navodila.

Da bi se dani obljubi ne izneveril in prijaznemu gospodu ne zameril, sem v mislih presodil in premeril svojo 30 letno čebelarsko pot in skušal poiskati zrnca in drobtinice, ki bi prišle temu ali onemu čebelarju

morda le v korist. Te vrstice naj bi seveda veljale v prvi vrsti začetnikom, ki šele pozkušajo, kako se taki stvari streže.

O čebelarstvu se je že toliko pisalo in tudi začetniki so dobili že toliko navodil, da je prav za prav kar težko kaj novega povedati. Ker pa morda le nekateri šele začnate čebelariti ter nimate prejšnjih letnikov našega lista, bom skušal poleg splošnih razmotrivanj dodajati za vsak mesec

najpotrebnejše nauke, ki jih mora upoštevati vsak čebelar, če noče, da mu zanemarljive in osamljene čebele ne pokažejo lepega dne zaslužene — fige.

Po mojem mnenju bi si moral vsak, ki hoče čebelariti, najprej izprašati vest in sicer nekako takole: ali imam vse one lastnosti, ki odlikujejo to živalco, kot pridnost, smisel za red, snažnost, varčnost, v potrebi tudi pogum in kar je še takih lepih čednosti. — Pri vseh teh dobrih lastnostih pa moraš imeti res pravo ljubezen do te živalce in do narave sploh.

Poznal sem zelo starega čebelarja, ki je komaj še lazil okrog svojih čebel in tožil: „Oh, saj bi jih prepustil komu drugemu, pa se mi smilijo, če bi pa le slabo ravnal z njimi.“ Videl sem ga, kako je z največjo težavo ob palici pobiral težko obložene živalce po tleh in jih deval na desko pred bradami ter mi zagotavljal, da ima tudi živalca „svoje sorte dušico“.

Tak človek gotovo tudi ne bo pustil, da bi žival trpela pomanjkanje, ampak ji bo priskočil brez obotavljanja in preračunavanja na pomoč, če bo videl, da je sicer dobra mati narava pustila njegove ljubljenske na cedilo.

Vsak pravi čebelar mora imeti tedaj precejšnjo mero lastnosti, ki so znak dobrega, ali kot pravijo knjige, dobro vzgojenega človeka.

V neki prav resni knjigi sem tudi bral, da se med preprostimi ljudmi odlikujejo s svojo razumnostjo zlasti čebelarji.

To je tudi razumljivo. Saj mora pravi čebelar mnogo razmišljati, znati mora opazovati naravo in se poglobljati v njene tajnosti. Pri tem naleti na marsikako uganko, ki jo skuša razvozljati, kar je najboljša vaja za bistrenje razuma. Važno je tudi to, da mora prebrati in proučiti marsikako čebelarstvo. To znanje mu je potem močna opora, da si ve pomagati, ko nanese prilika. Prav tako mu tudi mesečni čebelarški listi nudijo marsikak dober nauk izkušenih čebelarjev. Vse drugo si počasi izpopolni z izkušnjami in z lastnim opazovanjem, če je le kaj odprte glave.

Preden se lotiš samostojno čebelariti, je dobro, če stopiš v stik s kakim soslednim čebelarjem. Tu boš videl in izvedel marsikaj, kar ti bo koristilo. Saj so čebelarji dobri ljudje in radi pomagajo vsaj z nasvetom in poukom bodočim tovarišem. Najboljši čebelarji so navadno oni, ki so imeli že od mladih nog priliko opazovati življenje

te živali in ravnanje z njo. Tako imajo pri nekaterih hišah čebele že celi rodovi. Izkušnje, ki jih je imel oče, nekako podeduje za njim sin in to je zelo bogata čebelarska dota.

Če si v vsem novinec, presodi svoje lastnosti in časovne prilike in če so te prave, kar v roke kako knjigo in prebiraj počasi in s premislekom. Kar ne boš takoj razumel, ti bo že kak sosledni čebelar pojasnil in o priliki tudi praktično pokazal. Dobrih čebelarških knjig dobiš že tudi pri nas celo vrsto. Priporočam ti zlasti Jugovega „Praktičnega čebelarja“ in Žnideršičevo knjigo „Naš panj“. Dobiš ju za mal denar pri čebelarškem društvu. Mnogo dobrega je tudi v knjigi Antona Janše „Popolni nauk o čebelarstvu“.

Tu najdeš zlasti navodila za čebelarjenje v kranjčih.

Zelo priporočljivi so tudi celotni letniki „Slovenskega Čebelarja“. V njih imaš poleg težjih člankov tudi mesečna navodila, po katerih se boš moral ravnati, ako hočeš sebi in čebelam dobro.

Nauk o čebelah je tako rekoč neizčrpen. Zato ne znaš nikoli vsega. Ta nauk ima polno nekako stalnih zakonov, a tudi toliko neverjetnih izjem, da stojiš pri vestnem opazovanju vedno pred kako novo uganko, ki jo skušaš razvozljati. Zato je opravilo s čebelami neprestano učenje, a tudi plemenita zabava.

Kako pa kaj z dohodki — boš morda vprašal. Rek pravi: „Muha ne da kruha“. To se pravi, da te samo čebelarstvo ne bo preživljalo. Izjeme le potrjujejo pravilo. A v ugodnih krajevnih razmerah in z razumnim ravnanjem boš v dobrih letinah le nekaj pridobil. Drugič bo pa treba zopet dodajati, prav tako kot pri drugih panogah kmetijstva. Če kmet ne pridela sena, ne bo zaradi tega prodal vseh krav, ali jih pomanjkljivo krmil, ampak odda kvečjemu nekaj živali, sena pa dokupi. Prav tako je s čebelami ob slabih letinah, ko je treba poseči v žep in jim kupovati sladkor.

To naj bi bil približen uvod za one, ki mislijo začeti čebelariti.

Kdor že ma čebele, nima v januarju posebnega dela, razen strokovnega izpopolnjevanja s čitanjem knjig. Če ima dovolj mizarskih spretnosti, bo seveda lahko tudi popravljal ali izdeloval panje. A o tem kdaj pozneje.

Čebele uživajo zdaj svoj zimski počitek in hočejo imeti popoln mir. Niso otrple kot druge žuželke, ampak se vso zimo več ali

manj gibljejo. Tesno stisnjene v zimsko gručo čakajo pomladanskega vstajenja. Vsa njih skrb je osredotočena na zadostno ogrevanje njih bivališča, oziroma gnezda. S tem, da užijejo več ali manj hrane in več ali manj časa krepelijo s krili, lahko urejujejo toploto po potrebi. Čim hujši je zunaj mraz, tem bolj se stisnejo v gručo in tem bolj „kurijo“ z medom. Sleherno močnejše vznemirjenje — udarci na panj, močni tresljaji, škrebljanje miši i. dr. — ima za posledico, da se zimska gruča zrahlja in čebele, ki se potem ločijo od toplega gnezda, otrpnejo ter pomrejo.

Zato pazimo, da samo po potrebi pogledamo v čebelnjak in hodimo prav nalahno, da niti sebe ne čutimo. Skrbeti moramo zlasti, da se ne naselijo v čebelnjaku miši ali celo podgane. Tem moramo takoj nastaviti pasti ali jih na drug način pregnati. Navadno se naseli ta žival tam, kjer dobi kaj hrane. Zato ni za čebelnjake seno ali slama, ker se tu le dobi še kako zrnce. Tudi usnjene predmete in satje pospravimo iz čebelnjaka. V mehki otavi navadno ni semenja in je prav primerna za paženje kranjičev. Panji s premičnim delom pa imajo v notranjosti slamnice.

Žrela panjev, zlasti prevelika, smo morali že jeseni opremiti s kovinastimi zapahi. Če jih nismo, nam lahko zaide v panj rovka, kjer napravi strahovito razdejanje in povzroči pravo revolucijo. O tem nezaželjenem gostu nam pričajo razjedene čebele na bradi panja. Po nemiru, ki vlada v panju, lahko sklepamo, da je rovka že notri. Taki panji so po navadi izgubljeni, zlasti ako rovka vso zimo v njih gospodari, pomagati jim pa ne moremo, dokler ni zunaj dovolj toplote.

Razne ptice v hudi zimi prav rade pobirajo pred panji mrtve čebele in tudi trkajo na končnice ter s tem vznemirjajo čebele. Zelo škodljiva je žolna, ki izključuje veliko luknjo v končnici kranjičev, da more do čebel. Ako nima pročelje čebelnjaka vrat in ne moremo brad panjev priviti, je najbolje, če imamo panje zastrite s kakimi plahtami, slamnjačami, ali zaslonjene s plohi. To je tudi zaradi tega dobro, da ne izvabi vsak sončni žarek čebel na plano in nam ne nanese veter snega na brade in da ne piše naravnost v žrela ostra burja.

Nadležne ptice odganjajo tudi s tem, da zataknejo v krompir kurjih peres in obešijo to strašilo pred čebelnjak. Na niti obešen krompir se neprestano giblje in tega se ptice boje.

Kako se imajo čebele, spoznamo prav dobro, če pritisnemo uho na panj. Globoko, mirno in enakomerno šumenje je znak zadovoljnosti. Nemirno, zaletujoče, pa priča, da ni nekaj v redu.

Že stari čebelarji so mnogo dali na tako prisluškovanje. Saj so imeli celo vero, da čebele naznanjajo na božični in na Silvestrov večer čebelarjevo smrt. Komur so na ta dva večera posebno žalostno in nekako jokaje šumele, ta naj bi tisto leto umrl.

Mesec januar je navadno pri nas najbolj mrzel. Če pa nastopi južno vreme in se ozračje ogreje, bodo skušale čebele izletavati, da se otrebijo. Marsikatera živalca bo trudna padla na sneg in tam otrpnila, ako nismo pred čebelnjakom odmetali snega, ali ga pa posuli s senenim drobirjem, prstjo ali žaganjem. Pepel ni tako priporočljiv, ker se prijema čebelnih kril in nožic ter jih umaže, da težko lete.

Ob dnevih, ko se čebele trebijo, opozorimo gospodinje, da ne bodo obešale perila v bližini čebelnjaka, sicer bo joj!

Ob močnem trebljenju odstranimo kovinaste zapuhe in pometimo nalahno s peresom ali tanko palčico mrtve čebele iz žrela. Kdor ima lepenke v panju, bo odstranil mrtvice in drobir še laže, tako rekoč mimogrede. S tem prihranimo čebelam mnogo dela in truda. Kovinaste zapuhe moramo po končanem izletu zopet pritrditi. Potem pa mir in zopet mir! Ta čebelam v tem času najbolj prija.

Drugega bi za ta mesec ne bilo skoro več. O pač — kmalu bi bil pozabil: Član društva moraš postati, če še nisi, in poravnati tudi članarino.

Čebelarji smo sicer določili za začetek novega čebelarskega leta čas zazimljenja, to je mesec oktober. Če pa pomislimo, da se začno čebele na novo gibati z naraščajočim dnevom, to je ob času sončnega ali koledarskega novega leta, bo prav tako primerno, če vam ob tej priliki voščim veselo, sončno in zares medeno čebelarsko novo leto!

Za Kratek čas

Jeseni so se čebele nekoliko „cufale“. Sedel sem pred čebelnjakom s triletnim vnučkom v naročju. Opazovala sva pririvanje čebel med žreli, pa me potegne otrok za brado in reče: „Kaj ne, dedek, kako se imajo čebelice rade, kar objemajo se in plešejo po tleh“...

1. Zaradi povečanja čebelarstva name-ravam zgraditi nov nekoliko večji čebel-„Savez“ prometnemu ministrstvu zaradi zni-
njak, čemur pa nasprotuje moj 76 letni
oče, kljub temu, da je bil svoj čas vnet
in dober čebelar kranjčar. Sedaj je hud
nasprotnik novodobnega čebelarstva in mi
grozi, da me bo napodil od hiše, če ne bom
nehal s čebelarstvom.

Jaz tega ne morem storiti, ker imam ve-
liko veselje in ljubezen do čebel, tako da
si brez njih sploh ne upam živeti. Prosim
lepo, kaj mi svetujete? A. M. P. p. L.

Da bi lahko svetovali prav, bi morali po-
znati vašega očeta, vas, domače razmere in
pogoje za čebelarstvo v vašem okolišju. Vsi-
ljuje se nam vprašanje, zakaj vam oče tako
nasprotuje. Vzroki morajo bili globlji!
Morda se preveč sučete okoli čebel, tako da
vam vse drugo ni mar? Ali se oče boji, da
bi zaradi tega zanemarjali druga dela pri
domaćem gospodarstvu, tako da bi bilo v
kvar posestvu. Kaj pa, če bi oče iz lastne
izkušnje vedel, da pri vas čebelarstvo ni
dobičkanosno in se boji, da bi preveč de-
narja vtaknili v čebelnjak, ne imeli pa
od tega ničesar drugega kakor stroške in
obilico dela?

Če je kateri izmed teh razlogov vzrok za
očetova svarila in grožnja, mu nikar ne na-
sprotujte, nasprotno, upoštevajte njegova
svarila, saj vam hoče le dobro. Morda se-
daj tega še ne vidite, pride čas, pa boste
spregledali in mu boste še hvaležni za vse.

Ni pa izključeno, da vam oče kljubuje
samo zavoljo svoje trme ali nagajivosti,
kar se pri starih ljudeh rado pripeti. Če je
tako, nima oče prav, pa mu kljub temu ne
nasprotujte. Mir pri hiši je več vreden ka-
kor čebele. Saj ne boste imeli veselja z
njimi, ko vas bo neprestano spremljala za-
veš, da vas oče težko vidi pri čebelah.

Ali nimate nikogar, ki bi očeta pripravil
do tega, da bi vam ne branil čebel? Včasih
lepa beseda in moder opomin kakega sta-
rejšega človeka tudi trmoglavce omehča.
Poskusite!

2. Imam 12 panjev čebel, želim si pa sa-
mih čistih sivk. Kako naj postopam, da
pridem najlaže do njih. Približno 400 m od
mojega čebelnjaka so čebele nekega dru-
gega čebelarja. Ali bi se križale z mojimi?
V tem primeru ne bi imelo smisla nabavljati
čiste sivke. J. K. K. (Hrvatsko primorje).

Nakup čistokrvnih sivk bi vam priporo-
čali le v primeru, da jih lahko izolirate na
kakem mestu, kjer ni v okolišju 5 km no-
benih drugih čebel. Tam bi lahko matice
vzrejali in polagama izmenjali vse matice,
ki jih imate sedaj v panjih. V vašem pri-
meru bi se čistokrvne matice prej ali slej
prav gotovo oprušile tudi s troti iz sosed-
njega čebelnjaka, saj razdalja 400 m za
matico, oziroma trota ni nobena ovira.

Prepričani smo, da bi tudi med domačimi
panji našli čiste rodove, saj gojijo na va-
šem otoku isto čebelo kakor pri nas. Izločite
vse tiste matice, katerih zarod ima rumene
obročke na zadku, pa boste imeli same
sivke.

3. V panjih imam polno vlage, da teče
kar po dnu. Čebelarim že nad 12 let, pa
kaj takega še nisem opazil. Ali je to morda
odvečna voda, ki jo čebele izločujejo pri
dodajanju sladkorne raztopine? Ali je za-
radi tega kaka nevarnost za bolezen? Ali
bi ne bilo dobro postaviti v medišča kako
snov, ki vpija vodo? A. L., R. p. H.

Preberite članek „Dopolnjevanje ali do-
dajanje zimske zaloge“ in beležko „Vlaga
v panjih pozimi“ med „Drobirjem“ v tej
številki, pa boste razumeli pojav vlage. Pri
pitanju ob hladnem vremenu se zaradi ve-
like toplote v panju (kot posledice vzne-
mirjenja čebel) z vodo prenasičen zrak
ohlajuje ob hladnih stenah panja in pred
žrelom, pa se tvori „rosa“. Čim večja je
toplina v panju in čim hladneje je zunaj,
tem bolj se bodo panji potili.

Po pitanju obrišite vlago v mediščih z
gobo ali mehko krpo, okenca dobro zadel-
ajte s časopisnim papirjem, potem pa od-
prite vratca, da se panji lahko presuše. Če-
belam to ne bo škodilo, nasprotno še ko-
ristilo, saj morajo biti panji popolnoma
suhi, preden pritisne zima. Neugašeno apno
devati v panje nima smisla. Učinek bi bil
malenkosten. Kužnih bolezni se zaradi vla-
ge ni bati, pač pa slabega prezimovanja
in zlih posledic tega.

4. Ker smo letos nakrmili čebele z oblju-
bami, namesto s sladkorjem ali medom, je
vam gotovo znano, kako bodo prezimile.
Kaj mislite, ali bi jim kaj škodovalo, ako
bi jim dali še nekoliko žvepla?

To vprašanje nam je poslal čebelar brez
imena iz Kranja. Veseli nas, da hudomuš-
nost kljub resnim časom še ni izumrla. Zato

in samo zato tale odgovor: Če ste čebele nakrmili s samimi obljubami, jim tudi žveplo ne bo škodovalo, nasprotno še koristilo jim bo, da ne bodo pozimi predolgo čakale „gor vstajenja“. So „čebelarji“, ki leto za letom z obljubami krmijo, pri njih boste dobili boljše informacije zaradi žvepla.

Vsekakor bi pa bilo dobro, da bi dali žvepla poduhati vsem cokljam pri dobavi paprikaša.

5. Pri krmljenju čebel sem opazil, da je bila neka družina zelo nemirna, panj pa tako vlažen, da se je zbirala voda na stropu kar v kapljicah in se je kazala po lesu plesen. Čebele sem prestavil v drug panj, pri tem pa našel na dnu žival, ki vam jo pošiljam. Prosim, ali je bil to vzrok razburjenja čebel? P. O. Sv. L. na P.

Kaj še! Krmljenje in vlaga sta družino vznemirjala. Poslana mrtna žuželka spada med lesne čebele samotarke in ima latinsko ime xylocopa violacea. Ta temno vijoličasta čebela je popolnoma nedolžna živalca, ki hrani svoj zarod z medom in obnožino. V panj je prišla, da bi dobila kako mrvico medu, pa so jo čebele umorile.

6. Zavetišču sv. V. v M. Poslano matico smo izročili v preiskavo, pa niso mogli dognati nobene bolezni. Umrla je tedaj naravne smrti, kar je verjetno, saj je bila že v tretjem letu starosti.

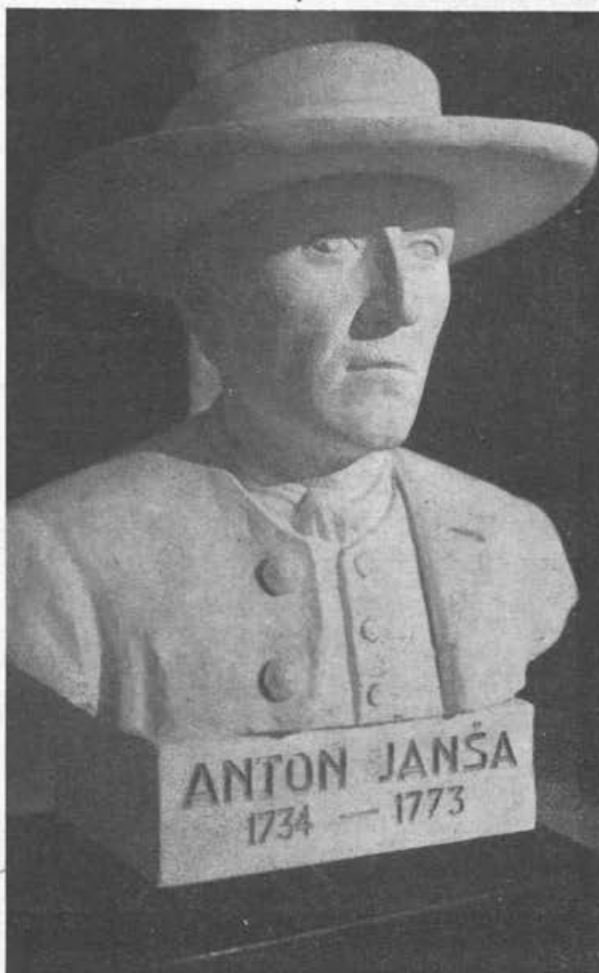
7. Imam nekaj satov približno do polovice izdelanih in sicer zaradi tega, ker sem iz nekaterih trotovino izrezal, v nekatere sem pa pritrdil samo polovico satnice. Te sate nameravam dati drugcem v izdelavo. Ako bi ne bilo dobre paše, bi čebele toliko krmil, da bi sate izdelale. Ali bi to dosegel tudi z mešanico sladkorja in medu? H. I. M. v D.

Vi hočete imeti sate s samimi čebeljimi celicami. Absolutno zanesljivo dosežemo to le s celimi satnicami. Če boste dali sate drugcem v dograditev, ni izključeno, da vam bo kak panj prekrizal račune. Res je, da drugi stavijo zlasti v začetku same čebelje piskrce, kasneje pa tudi trotovino, kakor prvc. Če bo izdatna paša, bo že šlo, sicer boste pa morali pošteno krmiti in roj

držati prav na tesnem, da bo moral staviti satje samo na dodanih na pol izdelanih satih. Za krmljenje je tudi sladkorna raztopina z medom dobra. Vprašanje pa je, če se vam bo to izplačalo. Če ne bo paše, že ne!

Janšev kip

Mariiborska čebelarska podružnica je lastnica prav ličnega doprsnega kipa čebelarja Antona Janše, G. predsednik Črepinko je

bil toliko prijazen, da nam je poslal tofoto-posnetek kipa zaradi objave v SČ.

Kip je iz mavca in predstavlja Janšo skoraj v naravni velikosti. Napravljen je bil za čebelarsko razstavo za časa „Mariiborskega tedna“ l. 1958. Ker je prav primeren za dekoracijo, bo brez dvoma krasil še marsikatero čebelarsko prireditev. Da bi jih le veliko bilo!

Darujte za čebelarske filme!

OPAZOVALNE POSTAJE

Mesečni pregled za november 1940

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rabil	dkg	dne	C°										
Blejska Dobrava	577	—	—	—	40	30	50	—	120	—	—	+14	-1	+7	68	6	9	1	19	5	4	4
Breg-Križe	488	—	—	—	20	40	40	—	100	—	—	+12	-2	+6	08	2	16	2	21	4	5	16
Kranj	385	—	—	—	45	20	20	—	85	—	—	+17	-3	+6	50	13	9	1	16	9	5	9
Virmaše-Škofja Loka	361	—	—	—	35	15	15	—	65	—	—	+15	0	+7	50	10	13	1	15	13	2	20
Tacen-Šmarna gora	314	—	—	—	0	30	15	—	45	—	—	+18	-1	+8	85	8	12	2	25	3	2	17
Barje	289	—	—	—	30	55	0	—	85	—	—	+16	-3	+6	73	5	6	1	18	11	1	7
Dob	305	—	—	—	30	20	20	—	70	—	—	+16	-6	+5	68	4	14	1	26	3	1	10
Rova	350	—	—	—	35	15	20	—	70	—	—	+16	-2	+7	33	11	16	1	20	3	7	8
Mekinje	415	—	—	—	30	60	50	—	140	—	—	+16	-3	+6	28	16	16	2	16	11	3	17
Škorno-Novi klošter	450	—	—	—	25	25	25	—	75	—	—	+15	-6	+4	95	7	7	1	17	13	—	23
Sp. Ložnica-Zalec	252	—	—	—	25	15	15	—	55	—	—	+20	-4	+7	53	13	10	1	11	14	5	18
Leveč-Sl. Bistrica	355	—	—	—	0	0	50	—	50	—	—	+16	-3	+7	20	16	16	2	14	8	8	12
Muta	387	—	—	—	30	20	0	—	50	—	—	+13	-3	+5	35	14	9	2	14	11	5	18
Sv. Lovrenc-Pohorje	442	—	—	—	15	25	15	—	55	—	—	+15	-6	+5	48	9	7	2	12	11	7	11
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	25	40	25	—	90	—	—	+14	-2	+6	40	13	3	2	8	19	3	16
Selnica ob Dravi	324	—	—	—	15	20	15	—	50	—	—	+18	-2	+7	—	10	15	2	13	16	1	21
Studenci-Maribor	265	—	—	—	100	95	85	—	280	—	—	+16	-4	+6	61	9	11	1	15	7	8	11
Mala Nedelja	279	—	—	—	20	30	15	—	65	—	—	+17	0	+7	76	12	10	1	12	13	5	14
Cezanjevi	182	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turski vrh-Ptuj	336	—	—	—	35	40	25	—	100	—	—	+21	-2	+8	01	10	14	2	9	18	3	20
Nedeljica-Turnišče	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rogaška Slatina	—	—	—	—	40	35	25	—	100	—	—	+16	0	+7	46	10	11	2	10	16	4	17
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	30	20	0	—	50	—	—	+20	-4	+7	21	13	9	2	18	8	4	12
Kozje	307	—	—	—	30	20	30	—	80	—	—	+13	-3	+5	25	2	7	4	10	19	2	10
Leskovec-Nemška vas	392	—	—	—	30	20	10	—	60	—	—	+18	-1	+7	96	6	12	2	16	11	3	17
Brežice okolica	156	—	—	—	0	0	30	—	30	—	—	+17	-2	+7	58	13	2	2	8	17	5	9
Trebnje-Dolenjsko	207	—	—	—	50	95	55	—	200	—	—	+14	-4	+7	36	3	13	2	20	7	3	24
Krka	300	—	—	—	5	15	25	—	45	—	—	+18	0	+7	85	13	5	2	22	5	3	22
Št. Janž-Dol	347	—	—	—	10	20	30	—	60	—	—	+15	-5	+5	40	7	10	2	20	8	2	10
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	25	10	20	—	55	—	—	+16	-2	+4	93	5	14	2	17	2	3	5
Cerknica	575	—	—	—	30	25	30	—	85	—	—	+15	-5	+6	36	15	11	4	14	8	5	17
Sv. Gregor-Ortnek	736	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+11	-5	+5	26	16	17	2	12	15	3	23
Novo mesto	180	—	—	—	55	30	20	—	105	—	—	+20	-2	+7	86	13	12	2	17	6	7	7
Šmarjeta	375	—	—	—	20	10	10	—	40	—	—	+18	-2	+8	03	9	13	2	14	7	9	22
Valpča vas	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sv. Lovrenc ima Lüftenegegerja, vsi drugi AŽ panje.

Leta 1939.: Ves mesec je bil oblačen, toda topel in suh. Čebelice so imele mnogo izletnih dni in so tudi pridno donšale obnožino.

Leta 1940.: Prva tretjina meseca je bila vseskozi deževna, zadnje dneve se je zjasnilo in je pritislila slana. V drugi tretjini se je ozračje zopet ogrelo in je vse dneve nepretrgoma deževalo. V vsej tretji tretjini so bili dnevi oblačni, noči pa so se jasnile in padla je zopet močna slana. Tiste dni pred to slano so čebelice ponekod

še prinašale posamezne koške obnožine. Teh izletnih dni so bili veseli tisti čebelarji, ki so prejeli tako pozno sladkor in so ga mogli še ta čas uspešno pokrmiti. Letos je padlo izredno mnogo dežja, povprečno v novembru nekako 138 mm, torej precej nad dolgoletnim povprečkom 117 mm. Srednja mesečna toplina pa je precej visoka — 6,84° C, to je 1,2° C nad običajno toplino našega novembra.

Poraba v novembru izkazuje velike skoke po posameznih postajah: 8 postaj kaže upad tehtnice pod 50 dkg, pri 17 nadaljnjih se suče pod 1 kg, le 4 so med 1—1½ kg. Povpreček bi bil za te postaje po 70 dkg porabe, kar je za ta mesec in za naše kraje nekako norma. Izjemo delata le postaji Trebnje, kjer je opazovani panj porabil 200 dkg, in Studenci z 280 dkg. Ali je visok upad teže pri teh postajah posledica poznega krmljenja? O tem poročila žal ne govore.

Posamezne postaje poročajo:

Virmaše: Večina čebelarjev je pitala novembra, ker prej niso prejeli sladkorja. Opazoval bom, kakšna bo razlika na pomlad med panji, ki so bili pitani v oktobru in onimi, ki so bili dokrmljeni šele novembra. Dne 28. sem zadelal vse panje za zimo in sedaj — križ božji do pomladi.

Tacen: Ta mesec so porabile izredno malo. Dobro bi bilo, da bi bilo ves mesec tako, ker je povsod pičila zimska zaloga.

Mekinje: Panjem smo dali povprečno po 6 kg sladkorja. Ne bo dovolj! S strahom gledamo na pomlad.

Skorno: Pičle zaloge za zimo ne obetajo nič prida. Sladkorja ni, pa tudi denarja zanj nimajo kmečki čebelarji.

Spod. Ložnica: Čebele so imele dovolj izletnih dni, da so si lahko uredile zimsko zalogo, dodano s sladkorjem.

Levič: Sladkor je prispel šele novembra; takoj smo krmili, ker so bili ravno ugodni dnevi. Čebele so pridno izletavale in donšale obnožino in dodano sladkorno zalogo vso ali po večini lepo pokrile, kar je za november redkost!

Selnica: Kjer so čebelarji pitali v manjših porcijah in dalj časa, so stavile čebele novo satje, ki pa je bilo zaradi paprike rdečkaste barve. V našem okolišju so zazimili precej družin z neoprašenimi maticami, ker so panji pozno jeseni prelegali. Take družine so navadno grižave, ako je zima mrzla in dolgotrajna.

Sv. Gregor: V zadnji tretjini je bilo nekoliko lepih dni in so čebelice pridno donšale obnožino bele barve. Morda od podleska, ki ga je bilo takrat mnogo ali pa od trobentic, ki so tudi že odprle svoje prve cvetove. (Podlesek in trobentica imata rumen pelod! op. poročev.)

Novo mesto: Poraba zaloge je nekoliko večja kot običajno, to pa menda zaradi krmljenja v tem mesecu.

Turski vrh: Kot posebnost poročam, da imam na očesnih vekah male gnojne izpuščaje, ki so posledica prekomernih čebeljih pikov. Opravljal sem ob kostanjevi paši 150 panjev in sem bil precej deležen pikov, ker sem delal in upravljal brez čebelarske kape. Izpuščaje sem imel tudi leta 1928. in 1954., ko so me čebele tudi močno zdelale.

* * *

Ob koncu leta se vsem gospodom poročevalcem zahvaljujem za sodelovanje in jim želim srečno in veselo novo leto, da bi nam bilo usojeno ga preživeti v miru in ob obilnem medenem blagoslovu! **Mayer Julij.**

Kruta smrt je nedavno posegla med vrste poročevalcev opazovalnih postaj. Dne 18. oktobra je umrl pri Sv. Lovrencu na Pohorju ondotni trgovec in vnet čebelar g. Alojz Jäger. Rojen je bil pred 65 leti nad Vrbo ob Jezeru na Koroškem in se je k nam priselil leta 1901. Bil je napre-

den čebelar, ki se je zelo zanimal za čebelarstvo; že pred vojno je obiskoval čebelarstvo v Gradcu. Kmalu po svetovni vojni je ustanovil čebelarstvo podružnico pri Sv. Lovrencu in nekaj časa tudi vodil ondotno opazovalno postajo. Zadnja leta je ponovno stopil v krog poročevalcev in je pošiljal prav zanimiva poročila, polna osebnih, zdravih in skrbnih opazovanj. Ohranili ga bomo v blagem spominu!

**Poravnajte članarino
pravočasno!**

**Prispevajte za nakup
čebelarstevskih filmov!**

„Čebelarjeva“ novoletna

Fr. Ločniškar.

Po stari si lepi navadi
za novo leto želimo,
da bilo bi zdravo, veselo,
da šle bi nesreče vse mimo.

Zato „Čebelar“ vam pristrčno
prav tako pošilja voščilo
in zraven dostavlja še željo,
da vse bi vam letos medilo.

Resjé spomladansko in kostanj,
od hoje naj kar bi kapljalo,
po ajdovi paši naj praznih
posod bi vam nič ne ostalo.

Potem bi se med spet pocenil
in cukar bi bil ob veljavo,
a mi pa po dolgih bi letih
pokonci nosili spet glavo.

Bojimo se le, ako tako
nam letino Bog res nakloni,
potem nas ošabnost omreži,
da kila medu bo po kroni.

Zato preizkušnja prihaja
pogostoma nad čebelarje,
da sproti prečišča in trebi
bahave, vsiljive šušmarje.

DRUŠTVENE VESTI

Sožalna izjava. Ob smrti voditelja slovenskega naroda, predsednika senata in ministra prosvete dr. Antona Korošca, je izreklo društvo gospodu banu svoje najgloblje sožalje.

PREDAVANJA.

Zveza čebelarških podružnic A. Janše v Kranju bo priredila v svojem območju sledeča predavanja o čebelnih kužnih boleznih:

V Radovljici, v nedeljo dne 5. januarja ob 3. uri pop. v občinski dvorani za člane podružnic Radovljica in Breznica;

V Kranju, v nedeljo dne 19. januarja ob 3. uri pop. v gornji dvorani Ljudskega doma, za člane podružnic Kranj, Naklo, Cerklje, Križe, Leše-Brezje, Goriče-Letence, škofja Loka, Tacec pod Šmarno goro in Smlednik.

Na Jesenicah, v nedeljo dne 2. februarja ob 2. uri pop. v poslopju drž. meščanske šole na Jesenicah, za člane podružnice Jesenice, Dobra-Vintgar in Dovje-Mojstrana.

Predaval bo čebel. ref. g. Jože Okorn. Predavanje bodo spremljali lepi čebelarški filmi.

*

Kamnik, dne 19. januarja ob 9. uri 30 min. v šoli v Kamniku. Predaval bo g. A. Bukovec.

Dob pri Domžalah za podružnico Kratina dne 19. januarja ob 2. uri popoldne v novi dobski šoli. Predavanje bo ob spremljevanju skioptičnih slik.

Pozor, člani in naročniki!

Prvo številko smo poslali vsem dosedanjim članom in naročnikom, nadaljnje številke pa bomo pošiljali samo onim članom, ki jih bodo prijavile podružnice najkasneje do 25. januarja 1941. Za plačilo prijavljenih članov mora jamčiti odbor. Vsem direktnim članom smo priložili položnice. Kdor od teh ne bo plačal naročnine 40 din do 25. januarja 1941, mu bomo pošiljanje lista brezpogojno ustavili. Prav tako bomo brezpogojno ustavili 2. številko vsem članom onih podružnic, ki ne bodo poravnale članarine za leto 1940. Enkrat mora nastopiti red!

Sladkor. Čebelarstvo ima na zalogi še nekaj sladkorja. Kdor ga potrebuje, ga lahko dobi.

Prošnja. V septembru in oktobru lanskega leta je na novo pristopilo toliko članov, da sta nam 8. in 9. številka Slov. čebelarja popolnoma pošli. Kdor bi ju lahko odstopil, naj ju pošlje na naslov: Slovensko čebelarstvo v Ljubljani, Tyrševa cesta 21. Prav tako prosimo za 9. številko iz leta 1939. Društvo je pripravljeno poslane številke plačati.

DARILA ZA ČEBELARSKE FILME.

G. Ravnik Janko, ref. banske uprave v Kranju, je podaril svoj sotrudniški honorar v znesku 171 din za nakup čebelarških filmov. Iskrena hvala!

NAŠE PODRUŽNICE

OBCNI ZBORI.

Mežica, 12. januarja ob 10. uri v gostilni Stopar.

Šoštanj, 6. januarja zjutraj po prvi sv. maši v Slomškovem domu.

Središče ob Dravi, 12. januarja ob 2. uri popoldne v gostilni Lepšina na Grabah.

Ormož-Vel. Nedelja, 5. januarja po rani službi božji pri g. Hrčiču v Mihovcih.

Črna pri Prevaljah, 19. januarja ob 9. uri v osnovni šoli v Črni.

Kamnik, 19. januarja ob 10. uri v šoli v Kamniku. Na sporedu je tudi čebelarstvo predavanje.

Velenje, 6. januarja ob 9. uri v velenjski šoli.

Št. Ilj pod Turjakom, 6. januarja ob 2. uri popoldne v Doliču „Pri Marici“.

Rogatec, 19. januarja ob 2. uri popoldne v šoli Donačka gora.

Krka, 6. januarja (na dan sv. treh kraljev) ob 8. uri dopoldne pri članu Bregarju na Vidmu.

Ptuj, 6. januarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Zupančič v Ptuj.

Poljane nad Škofjo Loko, 26. januarja ob 8. uri v šoli.

Breznica na Gorenjskem, 12. januarja v gostilni Ozvald (Pri Kuntu) na Selu ob 15. uri.

Slovenska Bistrica, 5. januarja ob 9. uri v meščanski šoli.

Maribor, 12. januarja ob 10. uri v hotelu „Mariborski dvor“.

Brežice in okolica; na svečnico dne 2. februarja ob 14. uri 30 min. v pisarni bivše občine Zakot. Tajnik prosi člane, naj poravnajo članarino za l. 1941. (40 din) že v januarju naravnost pri njem.

Stična, 19. januarja ob 9. uri v gostilni „Gradiček“.

Slov. Konjice, 12. januarja ob 9. uri dopoldne v pisarni nadzorn. proge g. Bajca.

St. Jošt nad Vrhniko, 12. januarja.

Planina pri Sevnici, 5. januarja ob 10. uri v šoli v Planini.

Begunje pri Cerknici, 6. januarja v prostorih g. Ludvika Škrlja v Begunjah.

Toplice na Dolenjskem, 12. januarja ob 9. uri dopoldne v prostorih g. Pelko Marije.

Vse zamudnike prosimo, naj poravnajo članarino vsaj do obč. zbora. Kdor je ne bo plačal do takrat, mu bomo list ustavili.

Podružnica Krtina bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, 19. januarja 1941 ob 2. uri popoldne v novi dobski šoli. Po občnem zboru bo na podlagi skioptičnih slik predavanje o življenju in razvoju čebel ter o nosemanosti. Vabimo vse okoliške čebelarje, posebno iz domžalske in radomeljske podružnice. Pripeljite še znance in prijatelje! Zaradi članarine prosim vse podružnične člane, da mi jo v teku januarja pošljejo ali po položnici nakažejo naravnost našemu društvu. Kdor ne bo imel do srede februarja plačane članarine, se mu bo list ustavil.

Za odbor: **J. Mayer.**

Šmartno-Litija, 12. januarja ob 9. uri v šmarnski ljudski šoli.

*

Dolžnost članov je, da se občnega zbora domače podružnice zanesljivo udeleže in pripeljejo sabo tudi neorganizirane čebelarje. Na občnem zboru je tudi najlepša prilika za plačilo članarine. Pridite!

Filmska predstava o življenju čebel.

Mariborska čebelarska podružnica bo priredila dne 19. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne filmsko predstavo o življenju čebel.

Namen prireditve je, da se med čebelarji poglobi znanje o življenju čebele, kar bo vsakomur v korist pri praktičnem čebelarjenju. Vrh tega hočemo denarno podpreti akcijo SČD za nakup čebelarskih filmov, ker se zavedamo velikega vzgojnega pomena tega učnega sredstva, ki bo koristilo tudi članom mariborskega okrožja. V ta namen bomo izdajali izkaznice za vstop po 3 din, čisti dobiček pa odvedli osrednjemu društvu.

Dolžnost vseh članov podružnice je, da marljivo agitirajo za številno udeležbo, ker le v tem primeru lahko upamo na uspeh. Vsi na delo!

Opozorilo članom ljubljanske čebelarske podružnice. Za člane ljubljanske podružnice so današnji številni člani ljubljanske podružnice položnice ček. rač. št. 15275. P. n. članstvo se vljudno naproša, da se jih takoj ob pričetku leta posluži ter nakaže članarino letnih din 40. Po nedavno po osrednjem društvu izdani okrožnici bo uprava lista poslala 2. številko le tistim čebelarjem, katere bodo podružnice najkasneje do 25. januarja t. l. prijave kot člane. Da ne bo prekinjenja v redni dostavi društvenega glasila, se enako vabite kot naprošate, da članarino najkasneje do 20. januarja 1941 poravnate po priključeni položnici, da vas lahko pravočasno prijavi upravi lista zaradi dostave 2. številke. Če je kdo, ki je prejel položnico, medtem članarino že poravnal, naj skuša položnico uporabiti za pridobitev novega člana, saj je tako v sami ljubljani kot njeni bližnji okolici še precejšnje število neorganiziranih čebelarjev — pri radiu bi rekli „komarjev“.

Radi boljšega pregleda naj blagovolijo člani tako pri vplačilu po poštni položnici ali pri morebitnem plačilu v društveni čebelarni na račun podružnice navesti poleg točnega naslova tudi poklic in pa število panjev (A. Ž., kranjci, drugi sistemi).

Prosimo, da člani v polni meri upoštevajo to opozorilo! Vsem pa z medom blagoslovljeno leto!

DROBIR

Odlikovani čebelarji. Z redom sv. Save V. stopnje so bili odlikovani gg.: Okorn Jože, referent za čebelarstvo, Petelin Albin, šolski nadzornik in član odbora SČD in Puš Ludvik, referent za združništvo, vsi pri kr. banski upravi v Ljubljani. Čestitamo!

Redek prizor iz življenja narave se mi je nudil lani oktobra meseca. Pri vrtnarjenju sem opazil na debelem golem natiču veliko samico iz rodu čmrljev rjavčkov, ki se je ravno prašila z dosti manjšim samcem.

Ura je bila okoli enajste. Nenavadni prizor me je kot čebelarja tako prevzel, da si

še dihati nisem upal, v strahu, da bi živalic ne preplašil. Čepe sem ju opazoval več minut. Samec je bil spojen s samico na ta način, da jo je jezdil v popolnoma normalnem položaju. Njegova konica zadka je bila močno usločena proti konici zadka samice.

Svoje neveste se je držal samo z zadnjimi nožicami, druga dva para pa je držal od sebe. Parček je sedel nepremično, le samček je od časa do časa trenil z nogami. Samo po teh gibih sem spoznal, da je še življenje v njem.

Kar mi šine v glavo: fotografirati! Dvignem se previdno in planem okoli čebelnjaka, da pošljem koga od domačih po fotografa v sosednjo hišo. To je bilo urejeno v dobri minuti in že sem se vrnil — oh, parčka ni bilo več... Strašno mi je bilo žal; ko bi bil ostal na mestu, bi bil vsaj videl, kako sta se zakonca dvignila v zrak in ali sta pri tem delovala oba „propelerja“, ali samo od samice.

Zavedam se, da takega prizora ne bom videl nikdar več. Posebno hudo mi je, ker sem se prepozno spomnil na fotografiranje. Slika bi bila velike vrednosti ne le za naravoslovje, marveč tudi za čebelarstvo vedo, saj se matice čmrljev praše na isti način kakor matice čebel.

Doslej so nas učili, da trot takoj pogine, čim se združi z matico v zraku. Teža trota potegne matico dol, da mora pasti, oziroma sestiti na tla ali kamor koli. Sedaj se mora mrtveca iznebiti. Z zadnjimi nožicami ga odrija toliko časa, da ga dobesedno odtrga od sebe in se na to vrne v panj. Pri tej priliki lahko opazimo, da ji visi iz zadka del trotnih spolovil, ki so se pretrgala, ko je matica mrtvega trota odtrgala od sebe. Ta bela nitka, ki se pozneje posuši in odpade, je zanesljivo znamenje srečne opravitve.

Premalo sem naravoslovca, da bi mogel z vso zanesljivostjo trditi, da se čmrlji ple-

mene ravno tako kakor matica in trot. Toda po mojem mnenju ne bo razlike, saj so si čebele, ose in čmrlji zelo v sorodu. Če se tedaj spojitev matice s trotom izvrši na isti način kakor pri čmrljih, ne odmrje samec takoj po spojitvi, marveč kasneje. To sem točno videl pri parčku čmrljev na natiču: samec je bil še živ po kopulaciji, saj je gibal z nožicami. Če bi bil mrtev, bi bil to gotovo videl, ker je čebelarjevo oko vajeno ostro ločiti razliko med mrtvim in živim trotom (ali čmrljem).

Huda nesreča pri čebelah je zadela lansko jesen nekega člana trboveljske podružnice. Moral je iti v vojake. Takrat so imele čebele še precej medu, tako da se ni bal zanje. Čez mesec dni se je vrnil in našel vseh 40 AŽ panjev mrtvih. Pomrli so od lakote. Če bi bil doma, bi jih gotovo rešil, tako pa ni bilo nikogar, ki bi pazil in skrbel za ubogo žival.

Pri veliki povodnji dne 16. julija l. l. je voda odnesla nekemu članu iste podružnice 8 AŽ panjev s čebelnjakom vred. Čebelnjak se je ujel pri nekem mostu, kjer so ga člani podružnice z vrvmi zavarovali, nato pa potegnili h kraju. V panjih je bilo za ped visoko blata, toda vse čebele so bile žive. Potegnile so se z maticami vred v tisti del panja, ki ni bil v vodi in so si na ta način rešile življenje.

Ne pozabite takoj po prvem trebljenju nakrmiti slabo založene panje, da ne bo potem presenečenj!

Srečno in zadovoljno novo leto želimo vsem čebelarjem, posebno pa cenjenim sotrudnikom SČ. In da bi bilo dobro leto, medeno ter da bi ne okusili vojnih grozot želimo vsem še posebno prisrčno!

Uredništvo.

Vodja društvene čebelarne: Adolf Arko, Ljubljana, Streliška ul. 20. — **Vodja zavarovanja proti kužnim boleznim:** Anton Stefancioza, Donačka gora, p. Rogatec. — **Vodja plemenilne postaje v Kamniški Bistrici:** Janko Malešič, Mekinje pri Kamniku. — **Vodja čebelarstvih opazovalnic:** Julij Mayer, Dob pri Domžalah. — **Urednik Slov. Čeb.:** Avguštin Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje h. št. 14.

Slovenski čebelar izhaja mesečno. Ureja in za uredništvo odgovarja Avgust Bukovec. Izdaja in zalaga: Slovensko čebelarstvo v Ljubljani. Rokopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo Slovenskega čebelarja v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14. Uprava in društvena pisarna: Ljubljana, Tyrševa cesta 21, telefon 35-45, številka ček. računa 11.066.

Članarina (naročnina) znaša letno 40 din, za inozemstvo pa 50 din.

Tiska J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna, litografija in kartonaža d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

to in ono potrdilo, urediš vse kakor veš in znaš, pa je še vedno kaj narobe. Če pa so vsi papirji v redu, pa ni sladkorja.

Tolažimo se s tem, da tudi drugod ni s čebelami kaj bolje in da bo kdaj vendarle konec tega žalostnega stanja. Da bi le že bil kmalu!

Fr. Andoljšek.

Iz Leveča pri Slov. Bistrici. Kot čebelarški bolezenski izvedenec sem si kupil mikroskop in sem večkrat opazoval, kako se ponášajo bakterije in majhne živalce, ko jih denemo na stekleno ploščico, naprašeno s papriko. Čebelja uš se je takoj začela zvijati in je končno „izdahnila svojo dušo“. Črvi voščene večče začnejo tudi takoj kašljati, ako pridejo na dno panja, ki je naprašeno s papriko. Pri meni so še nekaj časa okoli lazili, potem pa poginili.

Taka usoda čaka tudi druge bakterije in praživalice, posebno noseimo apis, ki takoj pogine, čim pride v dotiko s s papriko na stekleni plošči.

Toliko v splošno vednost, zlasti tistim, ki so proti papriki. Pripominjam pa, da so taka raziskavanja zelo težavna, vendar pa nam pokažejo jasno sliko. Želim, da bi kdo to zadevo zasledoval in potem poročal v S. C.

Cernejšek Jožef, čeb. bolezn. izvedenec.

Prip. uredništva. Dopis priobčujemo kakršnega smo prejeli. Vsekakor je treba, da dopisni-kove trditve kontrolira kak znanstveni zavod. Šele potem, če bodo tudi tam dognali, da papricirana sladkorna raztopina resnično uniči bakterije in praživalice, bomo lahko g. Černejšku čestitali, da je dognal nekaj imenitnega, kajti to, da je noseimo apis prenesel na ploščico, naprašeno s papriko, še ni dovolj. Saj je morala poginiti in bi tudi človek, če bi ga tako na debelo zasuli s to pekočo snovjo.

S tem pa nočemo trditi, da je to, kar je opazoval g. Č. nemogoče. Zato bomo poskrbeli, da bodo znanstveniki dognali, kaj je resnice na trditvi g. Černejška.

Sv. Marjeta nižje Ptuja. Lanska čebelarška letina, tako trdijo naše stare čebelarške grče, je bila izmed najslabših v tem stoletju. Prvo občutno škodo je naredila izredno ostra zima. Druga je bila zaradi neugodne pomladi, ko je trebalo dosti čebelnih družin zasilno krmiti. Temu je sledilo hladno in deževno poletje, ko je bila paša večinoma le za sproti. Zavaljo tega rojitev ni bila kaj posebna. Zato je pa šel najprej podružnični tajnik skoraj za 8 tednov v „gozdno pašo“, namreč na orožno vajo v Dravsko dolino, nato pa še predsednik za štiri tedne v „šumsko pašo“ v Medjimurje. Drugim našim čebelarjem je bilo to prizanešeno. Ostalo je potem zadnje naše upanje, ajda, ki pa je letos skoraj popolno-

ma odpovedala. Saj so si le prvovrstni, res izredno dobri plemenjaki komaj prinesli zadostno zimsko zalogo, brez nujno potrebne dodatka za spomlad, srednje močni le polovico tega, a slabši le nekaj za roparice. Zato so naši čebelarji naročili 600 kg sladkorja, da so za silo nakrmili svoje čebelne družine do zgodnje spomladi. Takrat bo treba nadaljevati s tem žalostnim poslom. Nekateri, ki se jim je zdelo škoda denarja za sladkor, so pa precej „ženili“ (združevali), pa ne samo po krščansko, tudi po turško — po tri skupaj. Ob tej slabi ajdovi paši se je posebno videlo, da kjer ni bilo natrpano s čebelami, da so čebele malo boljše nosile, dočim mestoma res preklicano slabo. — Več čebelarjev-prevaževalcev letos v okolih naše podružnice ni pripeljalo v ajdovo pašo. So menda slutili, da bi se jim slabo izplačalo. Hvala Bogu, da so izostali; je vsaj bilo manj ropanja. — Naša podružnica je izvedla letos akcijo za izboljšanje paše. Nakupila in razdelila je proti poznejši povrnitvi blizu 500 kg semenske ajde. Dobili so jo potrebni siromašnejši kmetovalci, o katerih se je bilo upravičeno bati, da bi zaradi pomanjkanja semena skrčili posevek ajde. Žal, da s tem letos nismo dosegli posebne koristi. Pa pravijo, da pride po prav slabi čebelarški letini prav dobra. Daj Bog in sv. Ambrož, da bi res prišla in se začela že z zgodnjo ugodno pomladjo. Bi potem ne bilo treba toliko zasilno krmiti in bi si prihranili neprijetno delo ter izognili občutnim stroškom. S prleškimi čebelarškim pozdravom.

Fr. Rižnar.

Iz Leveča pri Slov. Bistrici. Že večkrat sem imel roje konec maja do srede junija v letu. Konec junija je prenehala paša in čebele so nehale staviti satje. Zidati so pričele zopet v cvetu kostanja, a na moje začudenje so takrat in pozneje gradile manjše celice. Razlika med celicami, zgrajenimi za časa travniške paše in pozneje zgrajenimi je precejšnja; prvih gre 18% na decimeter, drugih pa 19.

Zadeva se mi zdi važna, ker sem to dognal pri več rojih. Zato je treba merjenje izvršiti v zgoraj navedenem času, sicer si ne bomo nikdar na jasnem, zakaj različna mera celic. O teh razlikah ni v tuji čebelarški književnosti ničesar, zato bi bilo prav, da se pri nas ta pojav razčisti, da ne bomo vedno capljali za tujino. Prosim, naj zasledujejo to tudi drugi (poklicani) čebelarji in naj poročajo, kaj bodo dognali.

Jožef Černejšek.

ČEBELARJI!

*Kdo Vam najbolje postreže
s čebelarškimi potrebščinami!*

Društvena čebelarna

v Ljubljani

Tyrševa cesta 21

Ček. račun 15.645 - Telef. 35-45

ki je domače podjetje in last
Slov. čebelarskega društva.

**Največja zaloga čebelarskih
potrebščin v dravski banovini.**

Kupuje

vosek in med po najvišjih
dnevni cenah.

Prodaja

vse čebelarske potrebščine,
najboljše kakovosti, po niz-
kih in solidnih cenah.

**Svojim članom in podruž-
nicam daje primerne po-
puste. - Zahtevajte cenik!**

**Čebelarji, podprite z na-
ročili lastno podjetje!**